

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Cireșarii aveau întâlnire la Ursu, într-un loc ferit, în spatele magaziei-tezaur. [...] Lucia era întotdeauna foarte punctuală, la orice întâlnire sosea prima. [...] Iată de ce întârzierea Luciei era ceva de neînțeles.

— Eu rămân la părerea mea, se încapățână Ionel. O să vă convingeți și voi imediat. N-o lasă doctorul, și n-ar fi de mirare să ne pună și nouă bețe în roate... V-am spus eu?!

Ionel arată cu privirile poarta. Imediat se uitară și ceilalți într-acolo. [...] Lucia pătrunsese pe poartă, dar nu singură. O însoțea un bărbat scund, în floarea vârstei, însă cu părul complet alb. Ochelarii cu rame de aur îi dădeau și mai multă distincție figurii. Numai zâmbetul pe care i-l cunoștea tot orașul parcă dispăruse de pe fața doctorului Istrate. [...]

Doctorul răspunse la salutul nu prea entuziast al băieților cu un zâmbet cam posac. Dădu mâna cu fiecare în parte și, când Lucia i-l prezentă pe Ursu, fața i se încruntă de-a binelea:

— Ah! Dumneata ești Ursu, campionul de box. [...] Cum s-ar spune, dumneata joci rolul de înger păzitor al grupului...

Intimidat, Ursu încercă să protesteze... [...]

— Știiiiu... Cum să nu știu, răspunse doctorul foarte grav, dar cu un simplu gest își îndepărtă masca neobișnuit de severă, redevenind omul zâmbitor dintotdeauna. Dacă pleci și dumneata în expediție nu mai am nicio teamă...

Fără să vrea, Dan îl împinse cu cotul pe Ionel, dar vorbele lui erau adresate musafirului care zâmbea, în sfârșit:

— Ne era teamă că n-o veți lăsa pe Lucia... [...]

— Ați terminat toate pregătirile?...

O altă întorsătură de frază, care, de astă dată, îl învioră pe Ursu. Amintindu-și că e gazdă, îl invită pe doctor și, bineînțeles, și pe fiica lui în magazia cu comori. [...]

— Nu e rău... Își rosti doctorul nota. Chiar îmi place. M-am convins că și copiii... pardon, tinerii, pot să fie uneori serioși, îmi place, îmi place.

Ionel nu rezistă la felicitări:

— Dacă am fi plecat într-o simplă excursie, ar fi fost altceva. Nu știu dacă v-a spus Lucia... noi ne-am pregătit pentru o expediție științifică, nu pentru o simplă excursie...

— Lucia mi-a fluturat niște clopoței pe la ureche, o amenință doctorul. Mi-a rămas numai amintirea unor sunete vagi. Dar, mă rog, dacă nu sunt indiscret, aș putea să aflu și eu scopul expediției voastre?

Ionel atâta aștepta:

— Vrem să facem o hartă precisă a regiunii, să retușăm erorile eventuale și s-o completăm pe cea veche. Harta pe care am găsit-o la muzeul orașului e plină de lacune... e cât se poate de sumară și de superficială...

— Nu e rău, acceptă doctorul. Îmi place, îmi place... În planurile voastre intră și harta peșterii?

Din nou o întorsătură de frază care-i puse în derută pe toți cireșarii. Tinerii se înțeleșeră să nu le vorbească părinților prea multe despre peșteră, s-o înfățișeze ca pe o grotă oarecare, lipsită de interes, pe care o vor vizita în trecere. Întrebarea îi cam încolțise. Dan, profitând de faptul că nu putea fi văzut de doctor, o îndemnă pe Lucia, din priviri, să dea un răspuns.

— Vom trece și prin peșteră, spuse ea. Dar te rog foarte mult, taticule, să nu scapi vreun cuvânt. Avem noi niște gânduri grozave. Discreție totală! [...]

— Să sperăm că veți avea noroc, zâmbi doctorul. Ei, și pentru că până la urmă ați fost sinceri, voi fi și eu. Pentru o simplă excursie n-aș fi lăsat-o pe Lucia. Dar, când mi-am dat seama că vă gândiți la o expediție științifică în toată regula, m-am liniștit. Am fost convins că vă veți pregăti cu toată seriozitatea și că veți legifera prudenta... Acesta ar fi vrut, de fapt, să fie sfatul meu...

— N-o să-l uităm! îl asigură Dan.

— Dar mi-ați luat-o înainte... continuă doctorul. Îmi place seriozitatea cu care v-ați pregătit... Deși... ați omis ceva, și nu ceva neimportant. Dimpotrivă!... Nu vă vorbesc ca medic, ci ca turist inveterat. Să nu plecați niciodată la drum, fie chiar într-o simplă excursie, fără o trusă medicală la voi. Să fie sfânt, da?... Am întrebat-o pe Lucia, înainte de a porni spre voi, dacă aveți trusă și... în sfârșit... mi-am permis să vă pregătesc eu o trusă completă. Din cauza aceasta am întârziat, lucru pentru care vă cerem totuși scuze.

Doctorul le oferă trusa, le strânse bărbătește mâinile, urându-le succes deplin, și le mai făcu un semn de succes din pragul porții.

Constantin Chiriță, *Cireșarii*

Textul 2

Am făcut două excursii în țară, în 1974 și 1976, aveam 14 și, respectiv, 16 ani. Excursiile erau planificate cu mare atenție, itinerarele erau gândite dinainte și etapele călătoriei erau scrise într-un caiet de care răspundea mama; aveam hărți, obiective de atins, erau alese cele mai reprezentative locuri. [...]

A doua excursie a avut în itinerar litoralul, dar nu plaja, ci Adamclisi, mănăstirile, Delta Dunării cu vaporeșul, sudul Moldovei, Podișul Transilvaniei, cu Brașov, Sibiu, Sighișoara, Cluj, dar și Hunedoara, Hațeg cu zimbrii, cu muzeele, bisericile, locurile importante care existau, păstrând proporțiile, în orice oraș; toate erau în ghiduri și pe hărți, era simplu și era frumos să cauți locuri care trebuiau văzute. [...]

Părinții mei au mers pe munte ani de zile, între 1955 și 1970. [...] Am fost și eu pe munte, cu colegii sau prietenii. Am fost în Piatra Craiului de două ori, a fost splendid. Am fost în Bucegi, în Retezat, în Cheile Carașului. Cu ghidurile acelea din librării, cu rucsacuri pregătite cu grijă, cu o listă cu meniul pentru fiecare zi, ca să nu cărăm mai mult decât era necesar, totul numărat și cântărit. [...]

În Cheile Carașului (se ajunge din Herculane, prin Anina), zona este deluroasă, clima este mediteraneeană (liane, dafin, dar și vipere). Dealurile sunt din calcar, găurite de zeci de peșteri, închise însă (atunci) cu porți încuiate cu lacăte, cu acces controlat de niște oameni din partea locului, în legătură cu Clubul de Speologie „Emil Racoviță”. Pericolul era că, dacă te aflai în peșteră și ploua, tunelele se inundau și nu mai puteai ieși. Dar noi eram cu doi membri ai clubului care obținuseră accesul, am și intrat într-o peșteră, un gol în munte, cu tunele uneori atât de înguste, încât ne-am târât pe burtă niște sute bune de metri, cu atenție să nu rupem stalactitele. Tunelul se înfunda într-o sală mică, plină de formațiuni de piatră pastelată – verde, galben, roz, alb strălucitor, bleu –, formațiuni ca niște draperii de catifea, sfere pe fundul unor ochiuri de apă, țurțuri ondulați.

Dana Drăgoiu, *Excursii fericite*, www.dilemaveche.ro

A.

1. Notează, din textul 2, numele a două localități din itinerarul celei de-a doua excursii. **2 puncte**

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

Cireșarii vor să organizeze

- a) o căutare de comori.
- b) o competiție de box.
- c) o expediție științifică.
- d) o lecție de prim ajutor.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Părinții Danei Drăgoiu au fost în excursii pe munte între
- a) 1974 și 1976.
 - b) 1970 și 1974.
 - c) 1955 și 1976.
 - d) 1955 și 1970.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Există peșteri săpate în dealurile calcaroase din
- a) apropierea Deltei Dunării.
 - b) Podișul Transilvaniei.
 - c) zona Cheilor Carașului.
 - d) zona Pietrei Craiului.

Răspunsul corect: .

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
Lucia și tatăl ei ajung la timp la întâlnirea cu cireșarii.		
Doctorul Istrate apreciază seriozitatea tinerilor.		
Cireșarii primesc din partea doctorului Istrate o trusă de prim ajutor.		
În familia Danei Drăgoiu, tatăl ținea, într-un caiet, evidența excursiilor.		
În zona Cheilor Carașului se găsesc vipere.		
Părinții Danei Drăgoiu și-au însoțit fiica în toate excursiile.		

6. Precizează, în unu – trei enunțuri, o trăsătură a personajului Istrate, identificată în fragmentul de mai jos, și mijlocul de caracterizare utilizat, ilustrându-l cu o secvență: „O însoțea un bărbat scund, în floarea vârstei, însă cu părul complet alb. Ochelarii cu rame de aur îi dădeau și mai multă distincție figurii. Numai zâmbetul pe care i-l cunoștea tot orașul parcă dispăruse de pe fața doctorului Istrate.”. **6 puncte**

7. Prezintă, în 30 – 70 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Există o relație de omonimie între cuvintele subliniate în secvențele din seria:

- „Harta [...] e plină de lacune”; *La țărmul mării se găsesc două lacune.*
- „Lucia pătrunsese pe poartă”; *Lucia poartă o uniformă albă și pantofi roșii.*
- „rucsacuri pregătite cu grijă”; *Temele pregătite acasă sunt corecte.*
- „Ne era teamă că n-o veți lăsa pe Lucia”; *Andrei a lăsat cartea la bibliotecă.*

Răspunsul corect: .

5. Selectează, din fragmentul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza:

„— Nu e rău, acceptă doctorul. Îmi place, îmi place... În planurile voastre intră și harta peșterii? [...]

Tinerii se înțeleseseră să nu le vorbească părinților prea multe despre peșteră.”.

6 puncte

Substantivul selectat	Cazul substantivului selectat

6. Alcătuieste un enunț asertiv, în care substantivul „hartă” să fie atribut (1) și un enunț imperativ, în care pronumele personal „el” să fie complement indirect (2).

6 puncte

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile din fraza „Nu știu dacă v-a spus Lucia.”, precizând felul acestora.

6 puncte

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul unui pasionat de excursiile în natură, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze.

6 puncte

— _____ (a *ști*, indicativ, prezent, persoana a II-a, singular) că cercetătorii _____ (*nostru*, adjectiv pronominal posesiv) de la _____ (*club*, plural, articulat hotărât) de speologie au găsit de-a lungul _____ (*vale*, singular) _____ (12, în litere) peșteri _____ (*creat*, adjectiv participial) în diferite perioade geologice?

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2021 – 2022
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 5

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.

SUBIECTUL I (70 de puncte)

A.

1. Câte 1 punct pentru notarea, din textul 2, a oricăror două nume de localități din itinerarul celei de-a doua excursii (de exemplu: *Brașov, Sibiu* etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
5. Câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/încorectitudinii fiecăruia dintre enunțurile date; notarea a două variante de răspuns pentru un enunț – 0 puncte **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunțul	Corect	Încorect
Lucia și tatăl ei ajung la timp la întâlnirea cu cireșarii.		x
Doctorul Istrate apreciază seriozitatea tinerilor.	x	
Cireșarii primesc din partea doctorului Istrate o trusă de prim ajutor.	x	
În familia Danei Drăgoiu, tatăl ținea, într-un caiet, evidența excursiilor.		x
În zona Cheilor Carașului se găsesc vipere.	x	
Părinții Danei Drăgoiu și-au însoțit fiica în toate excursiile.		x

6. Precizarea unei trăsături identificate în fragmentul dat (de exemplu: *maturitatea/eleganța; doctorul era scund/matur/elegant* etc.) și a mijlocului de caracterizare (de exemplu: *caracterizare directă/caracterizare indirectă*), ilustrat cu o secvență relevantă (de exemplu: „bărbat scund”/, „dădeau și mai multă distincție figurii” etc.) **6 puncte**

- precizarea oricărei trăsături a personajului – 2 puncte
- precizarea corectă a mijlocului de caracterizare – 1 punct
- ilustrarea mijlocului de caracterizare cu o secvență – 1 punct
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct

7. Prezentarea unui element de conținut comun celor două texte (de exemplu: *excursia/descoperirea naturii/relația părinți-copii/harta/peștera* etc.) **6 puncte**

- precizarea unui element de conținut comun – 2 puncte
- câte 1 punct pentru prezentarea elementului de conținut comun din fiecare text (prezentare adecvată prin valorificarea unei secvențe relevante din fiecare text – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

8. Motivarea răspunsului la întrebarea dată **6 puncte**

- menționarea răspunsului la întrebarea dată – 1 punct
- motivarea răspunsului menționat (motivare adecvată – 1 punct; încercare de motivare – 0 puncte) – 1 punct
- valorificarea textului indicat (valorificare adecvată, cu sau fără citarea unei secvențe – 2 puncte; încercare de valorificare – 1 punct; lipsa valorificării – 0 puncte) – 2 puncte
- respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
- încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct

9. Asocierea fragmentului din *Cireșarii* de Constantin Chiriță cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prin prezentarea unei valori morale/culturale comune (de exemplu: *cunoașterea/prietenia/curajul/colaborarea/încrederea* etc.) **6 puncte**
- identificarea unei valori în textul dat (cu sau fără precizarea felului acesteia) – 1 punct
 - precizarea unui alt text literar asociat textului indicat, menționând titlul și autorul – 1 punct
 - câte 1 punct pentru prezentarea valorii identificate, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text (prezentare adecvată – 1 punct; încercare de prezentare – 0 puncte) – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - respectarea normelor de punctuație și a ortografiei (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) – 1 punct
 - încadrarea în numărul de cuvinte indicat – 1 punct
- B.**
1. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
2. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **a** **2 puncte**
3. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
4. Scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
5. Selectarea din fragmentul indicat a oricăror trei substantive aflate în cazuri diferite, cu precizarea cazului fiecăruia (de exemplu: „doctorul” – *nominativ*, „peșterii” – *genitiv*, „părinților” – *dativ* etc.) **6 puncte**
- câte 1 punct pentru selectarea corectă a fiecărui substantiv – 3 x 1 punct = 3 puncte
 - câte 1 punct pentru menționarea cazului fiecărui substantiv – 3 x 1 punct = 3 puncte
6. Alcătuirea unui enunț asertiv, în care substantivul „hartă” să fie atribut (de exemplu: *Urmărea conturul hărții./Discuția despre harta peșterilor este în toi.* etc.) și a unui enunț imperativ, în care pronumele personal „el” să fie complement indirect (de exemplu: — *Dă-i și lui ciocolată!* etc.) **6 puncte**
- câte 1 punct pentru alcătuirea fiecărui tip de enunț cerut – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru respectarea fiecărei funcții sintactice indicate – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 1 punct pentru corectitudinea logică și gramaticală a fiecărui enunț – 2 x 1 punct = 2 puncte
7. Transcrierea propozițiilor din fraza dată, cu precizarea felului acestora („Nu știi” – *propoziție principală*; „dacă v-a spus Lucia” – *propoziție subordonată completivă directă*) **6 puncte**
- câte 1 punct pentru transcrierea fiecărei propoziții – 2 x 1 punct = 2 puncte
 - câte 2 puncte pentru precizarea felului fiecărei propoziții – 2 x 2 puncte = 4 puncte
8. Câte 1 punct pentru completarea enunțului cu fiecare formă corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*Știi, noștri, cluburile, văii, douăsprezece, create*) **6 x 1 punct = 6 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Conținutul rezumatului – 12 puncte

- formularea ideilor importante, dovedind înțelegerea textului **6 puncte**
 - formularea tuturor ideilor importante, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 6 puncte
 - formularea ideilor importante, cu introducerea unor idei nesemnificative, menționarea personajelor, dovedind înțelegerea completă a textului – 4 puncte
 - formularea ideilor importante, cu introducerea mai multor idei nesemnificative, menționarea selectivă a personajelor importante, dovedind înțelegerea parțială a textului – 2 puncte
 - formularea unor idei lipsite de relevanță pentru lumea textului, transcrierea unor secvențe din text – 1 punct
- prezentarea evenimentelor în succesiune logică: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct; lipsa logicii – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea regulilor de alcătuire a unui rezumat **4 puncte**
 - utilizarea persoanei a III-a, transformarea vorbirii directe în vorbire indirectă – 1 punct
 - prezentarea ideilor cu propriile cuvinte, fără utilizarea citatelor – 1 punct
 - utilizarea verbelor la moduri și timpuri adecvate – 1 punct
 - tonul neutru/obiectivitate – 1 punct

Redactarea rezumatului – 8 puncte

- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie: 0 – 1 greșeli – 2 puncte; 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **2 puncte**
- respectarea normelor de punctuație: 0 – 2 greșeli – 1 punct; 3 sau mai multe greșeli – 0 puncte **1 punct**
- lizibilitatea **1 punct**

Notă! Rezumatul nu va fi precedat de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care rezumatul are minimum 80 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.